

Van: [De Verenigde Podiumkunstenfestivals](#)
Aan: [REDACTED] [Engelshoven, Ingrid van;](#) [REDACTED]; [REDACTED] [Mattijssen, Christianne;](#) [Wolfensberger, Barbera;](#) [REDACTED]
Onderwerp: Brief over toekomst podiumkunsten namens De Verenigde Podiumkunstenfestivals
Datum: maandag 7 september 2020 12:20:08
Bijlagen: [Het gaat mis met de podiumkunsten - een brief van De Verenigde Podiumkunstenfestivals.pdf](#)

Geachte mevrouw van Engelshoven, geachte lezers,

Het gaat mis met de podiumkunsten in Nederland als er geen oplossing komt voor de tekorten bij het Fonds Podiumkunsten (producenten) en bij de BIS (podiumkunstenfestivals). In de bijlage (en hieronder) vindt u een korte brief aan de Tweede Kamer met een pleidooi voor een aanvullende 19,5 miljoen per jaar voor de podiumkunsten in Nederland. Een bedrag dat festivals en producenten verspreid over het gehele land de mogelijkheid geeft deze loodzware periode door te komen.

Uiteraard is er ook veel waardering voor het tweede steunpakket. Deze brief gaat echter over structuur op de langere termijn.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 De Verenigde Podiumkunstenfestivals

[REDACTED]
www.podiumkunstenfestivals.com
www.twitter.com/DeFestivals
www.facebook.com/deverenigdepodiumkunstenfestivals

 Het gaat mis met de podiumkunsten, maar u kunt nog helpen!
 Meerjarige investeringen van 19,5 miljoen nodig voor getroffen sector

De laatste uitslagen bij het Fonds Podiumkunsten voor de producenten, de halfslachtige toekenningen in de BIS voor de podiumkunstenfestivals én het grote drama van de coronacrisis schetsen een inktzwarte toekomst voor de podiumkunsten in Nederland: vooral in de regio's die hele infrastructuren zien verdwijnen. Het is uiteraard geweldig dat er een tweede steunpakket is vrijgemaakt voor de kunsten. Met dat pakket is echter niet de structuur op de lange termijn gewaarborgd, zoals bij meerjarige regelingen wel het geval is.

Het gaat daarom mis met de podiumkunsten... maar u kunt de sector overeind houden met een essentiële verhoging van de meerjarige budgetten in BIS (festivals) en Fonds Podiumkunsten (producenten).

Er is meerjarig 19,5 miljoen nodig voor deze getroffen sector, met daarbij een focus op regionale spreiding. In dit bedrag zit 15,8 miljoen voor de producenten, 1,7 miljoen voor de reeds gehonoreerde podiumkunstenfestivals in de BIS en 2 miljoen voor nieuwe podiumkunstenfestivals in de BIS.

Wat is er nodig om de sector in leven te houden?

- De uitslagen bij het Fonds Podiumkunsten laten zien dat het een grote misvatting was om zoveel

geld weg te halen bij het fonds. Om de podiumkunsten in de regio's overeind te houden en om daarnaast ook de jongere gezelschappen (waarvan er veel onder de zaaglijn terecht zijn gekomen) een toekomst te geven, is het nodig dat de gehele lijst van goed beoordeelde gezelschappen bij het Fonds Podiumkunsten wordt gehonoreerd. Vooral in deze coronacrisis hebben gezelschappen simpelweg geen plan B. Voorkom enorme kapitaalvernietiging en honoreer al deze geweldige makers. Dat betreft een bedrag van 15,8 miljoen per jaar.

- In juni constateerde de Raad voor Cultuur dat er te weinig budget en te weinig plek is voor podiumkunstenfestivals binnen de landelijk basisinfrastructuur (BIS). Binnen de BIS werden 23 podiumkunstenfestivals positief beoordeeld, maar kregen slechts 8 een honorering. In het Tweede Kamer-debat over het advies benoemden ook vele partijen dit knelpunt.

De 8 gehonoreerde festivals moesten het ook nog eens doen met een flinke korting op de aangevraagde bedragen omdat het budget helemaal geen 8 festivals toestond. Hierdoor ontstaat de situatie dat een aantal festivals in de BIS nu minder budget heeft dan zij bij het Fonds Podiumkunsten zouden hebben gekregen. De BIS-festivals volledig honoreren kost ongeveer 1,7 miljoen per jaar.

De raad geeft daarnaast aan dat er eigenlijk minimaal ruimte moet zijn voor 15 festivals om de kwaliteit en pluriformiteit van het Nederlandse festivallandschap eer aan te doen en de spreiding over het land ook in de BIS te waarborgen. Wij delen die analyse van de raad en vragen u om toch nog in deze periode ruimte te maken voor meer festivals in de BIS. Voor een bedrag van nog eens 2 miljoen per jaar zou u een aantal festivals in diverse genres een plek kunnen geven in de BIS. Hiermee komt u nadrukkelijk ook tegemoet aan de vraag om meer aandacht voor de podiumkunsten in de regio, daar een groot aantal festivals 'onder de zaaglijn' afkomstig is van buiten de Randstad.

- Eurosonic Noorderslag zou dankzij een motie in de Tweede Kamer het 9e festival in de BIS zijn geweest ware het niet dat dit festival vanwege een formaliteit nu geen BIS-plek heeft gekregen, maar een andersoortige bijdrage van het ministerie van OCW. Wij vinden dit principieel een vreemde gang van zaken, omdat er formeel nog steeds geen popmuziek in de festivalregeling van de BIS zit ondanks de ambitie van zowel de raad voor cultuur, de minister zelf en u als kamer. U kunt dit festival als Tweede Kamer toch een BIS-status geven. Dat kost niets.

- Graag gaan wij snel met u, de fondsen en de Raad voor Cultuur in gesprek over hoe het huidige systeem eigenlijk niet meer werkt. Hoe gaan wij in de komende jaren een stelsel vormgeven dat wél duurzaam is en dat zowel het goede behoudt als het nieuwe omarmt? Kinderen die opgroeien buiten de randstad krijgen minder kansen, de ongelijkheid binnen de sector groeit, er komt steeds minder ruimte voor talent en innovatie, ZZP'ers verarmen in rap tempo. Dus NU geen verdere kaalslag maar een stevige basis en METEEN verder met het ontwerpen van een duurzaam cultuurlandschap waar alle inwoners van ons land baat bij hebben. Wij maken graag een kick-ass plan met u!

Voor nu vragen wij u om de podiumkunsten in Nederland van de ondergang te redden met een meerjarige structurele investering van in totaal 19,5 miljoen per jaar voor producenten en podiumkunstenfestivals. Wellicht kunnen die structurele investeringen en het steunfonds ook worden gecombineerd om in elk geval in de komende vier jaren deze sector in leven te houden.

Met dank voor uw aandacht!

Namens meer dan 50 podiumkunstenfestivals overal in Nederland,

 De Verenigde Podiumkunstenfestivals

[REDACTED]
<https://podiumkunstenfestivals.com/>
[REDACTED]

– uit de inleiding podiumkunstenfestivals uit het advies van de Raad voor Cultuur voor 2021-2024

“De raad is onder de indruk van de grote diversiteit aan festivals waarvoor een aanvraag is ingediend. Hij is content over de kwaliteit van de aanvragen en de mate van professionaliteit. Het valt hem op dat alle belangrijke disciplines en genres in de aanvragende festivals vertegenwoordigd zijn. De raad vond het een zware opgave om met het kleine aantal beschikbare plekken een BIS voor podiumkunstenfestivals samen te stellen waarin alle disciplines en (sub)genres voldoende vertegenwoordigd zijn. Het landschap van BIS-waardige podiumkunstenfestivals is groter en veelzijdiger dan gehonoreerd kon worden, en de keuze van acht festivals doet niet volledig recht aan die pluriformiteit en kwaliteit. De raad adviseert (in lijn met het besteladvies ‘Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur’) dat in de volgende BIS-periode genoeg plekken én genoeg budget is om het aantal BIS-festivals uit te breiden, en dat er dan ook de mogelijkheid is om nog meer genres te honoreren (zoals de popmuziek en de urban arts).”

“In een brief van 27 mei 2020 aan de Tweede Kamer schrijft de minister echter dat zij de maximering van het aantal podiumkunstenfestivals in de BIS schrapt. Dit doet zij in het licht van de uitzonderlijk slechte situatie voor festivals als gevolg van de noodzakelijke coronamaatregelen. Bovendien geeft zij aan dat het niet wenselijk is om podiumkunstenfestivals uit de basisinfrastructuur te laten vallen. De raad juicht de uitbreiding van het aantal plekken toe, al maakt het onveranderde beschikbare budget voor de podiumkunstenfestivals slechts een zeer beperkte uitbreiding mogelijk, waardoor de hoeveelheid BIS-festivals nog steeds geen recht kan doen aan de kwaliteit en pluriformiteit van het Nederlandse festivallandschap.”

Van: Peter van den Bunder
Aan: Mattijsen, Christianne; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Tekst Noodfonds na crisisoverleg hedenochtend Kunsten '92
Datum: maandag 16 maart 2020 20:24:31
Bijlagen: image023.jpg
 image024.png
 image025.png
 image026.png
 image001.jpg
 image002.jpg
 image003.jpg
 image004.jpg
 image005.jpg
 image006.jpg
 image007.jpg
 image008.jpg
 image009.jpg
 image010.jpg
 image011.jpg
 image013.jpg
 image015.jpg
 Tekst_Noodfonds_cultuur_na_overleg_ma_ochtend_10_wvr_K92_aanvullingen_VTTP_NVBE_MV_EC_KB2.docx
 Noodfonds_culturele_en_creatieve_sector_def_concept_OPM_PvdB-KB.docx

Beste Christanne, [redacted] en [redacted]

Omdat ik op zich wel overtuigd ben van de goede wil van alle partijen, maar ik keer op keer merk dat de aandacht, ook van Kunsten '92, heel snel uitgaat naar instellingen als maat der dingen (geldt ook wel voor het ministerie, op zich niet vreemd omdat met een directe subsidierelatie is). Het geloof in een 'trickle-down'-effect van instellingen is groot. Te groot, zoals de SER-RVC-rapporten ook uitwijzen.

En bovendien werkt het overgrote deel van de creatieven/zelfstandigen ook aan eigen projecten en voor particulieren of private opdrachtgevers. Die worden niet bereikt via (gesubsidieerde) instellingen. Ook zijn in de meeste overleggenia vakbonden en beroepsverenigingen niet altijd de eerste natuurlijke partner, of getalsmatig aan tafel in de minderheid. Het heeft de sector mede op het punt gebracht waar we nu staan. En het besef dat het anders moet. Die wil is er wel, ook bij werkgevers, de praktijk is weerbarstiger, zoals nu ook weer blijkt.

Tot slot: betrek ook als klankbord of als deelnemer makers en uitvoerenden zelf: [redacted] is een fantastische spreekbuis. Het is een valkuil (die ik zelf ook altijd moet bewaken) om over makers te spreken zonder hen.

Ons meldpunt heeft inmiddels meer dan 6.000 reacties. Die deel ik graag met jullie.

Dit alles wilde ik jullie graag meegeven, in het belang van de gehele sector denk ik.

Met vriendelijke groet,

Peter van den Bunder
 Belangenbehartiger

Oostenburgervoorstraat 152, 1018 MR Amsterdam

M [redacted]

Maatregelen voor de culturele en creatieve sector i.v.m. het coronavirus

Ook de culturele en creatieve sector wordt ernstig getroffen door het coronavirus en de maatregelen die zijn genomen om het virus te bedwingen, **de sector moet haar kernactiviteit mensen dichterbij elkaar brengen fysiek staken**. Het kabinet biedt economische maatregelen die deels kunnen helpen om acute problemen in de cultuursector op te lossen¹. Maar gezien de breedte en diversiteit van de sector zijn er extra maatregelen nodig om de culturele en creatieve sector (breed opgevat) te steunen. Een sector die 3,8% bijdraagt aan ons Bruto Binnenlands Product en belangrijke aanjager is van onze economische groei. Creatieven vragen niet alleen om steun, zij zetten ook graag hun kennis en innovatiekracht in om problemen op te lossen binnen de Nederlandse samenleving, die voortkomen uit de corona **crisis**.

Opmerking [PvdB1]: Ik vind en statement en een inhoudelijk argument hier mooi passen.

Het verloop van de crisis en de gevolgen ervan zijn nog niet goed te overzien of te bepalen. Wel is duidelijk dat er **op korte termijn** een eerste stap gezet moet worden. Extra maatregelen zijn noodzakelijk om te voorkomen dat zelfstandigen in financiële noodsituaties terecht komen en instellingen **en bedrijven** failliet gaan. Urgent is dat 60% van de werkenden in de culturele en creatieve sector ZZP'er is. **Maar ook grote werkgevers met mensen in vaste of tijdelijke dienst worden in hun voortbestaan bedreigd met mogelijke consequenties voor de werknemers**. Als er geen extra steun komt voor de sector zijn de gevolgen niet te overzien. **Als de sector geen extra steun krijgt vanuit de overheid (rijk, provincies en gemeenten) zijn de gevolgen niet te overzien.**

Opmerking [PvdB2]: Hebben we al een voorbeeld om te noemen?

Specifieke situatie culturele en creatieve sector

- Musea, (pop)podia en festivals, zowel binnen als buiten de gesubsidieerde sector, hebben hun deuren gesloten en alle activiteiten stilgelegd. Uitvoerend kunstenaars, flexwerkers, gezelschappen en producenten - op de speelplekken en in musea - zien al hun inkomsten per direct wegvallen.
- **Educatieve binnen- en buitenschoolse** activiteiten worden geannuleerd nu ook de scholen sluiten. Werk in de amateursector valt per direct weg, zodat duizenden docenten en professionals die als zzp'er werken in alle kunstdisciplines geen inkomsten hebben.

- Fotografen, contentproducenten, vormgevers, architecten en gameontwikkelaars en de vele andere zelfstandig werkende professionals in de kunsten en de creatieve industrie zien hun omzet drastisch teruglopen of geheel wegvallen.
- Internationale samenwerkingsverbanden en inkomsten uit internationale tournees of activiteiten van gezelschappen en kunstenaars vallen weg.

Opmerking [PvdB3]: Breedte van het veld ook goed noemen

De schade op korte termijn in de culturele sector wordt op dit moment in beeld gebracht. De beroepsverenigingen en brancheorganisaties zullen op korte termijn een eerste inventarisatie kunnen overleggen van de hiervoor genoemde onderdelen van de sector.

¹ <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=51360b52-b9c5-4da0-a7a0-86cee59ae85d&title=Maatregelen%20Coronavirus%20COVID-19%20en%20de%20gevolgen%20voor%20onderwijs%20en%20cultuur%20en%20wetenschap.docx>

1

Noodfonds compensatie gederfde inkomsten

De culturele en creatieve sector vraagt de overheid om op zeer korte termijn een Noodfonds in te richten, zoals dat ook in andere sectoren van de economie gebeurt.

Dat noodfonds moet 'lean and mean' zijn en op zeer korte termijn kunnen uitkeren. De sector heeft weinig vlees op de botten en de reserves zijn beperkt. Daarvoor is het van groot belang dat er een zo eenvoudig mogelijke systematiek wordt bedacht die voor alle disciplines werkt en die voorziet in noodzakelijke compensatie van gederfde inkomsten. Het gaat er in eerste instantie om dat er noodhulp wordt geboden aan de hele sector, zowel individuele zzp'ers als instellingen en bedrijven, zowel commercieel als gesubsidieerd. Basisprincipe hierbij is dat het fonds naast een directe hulplijn voor zzp'ers aanvult waar inkomsten wegvallen zodat de keten kan blijven functioneren en alle toeleveranciers en uitvoerders/kunstenaars gecompenseerd kunnen worden.

Voor zover indien mogelijk wordt aangesloten bij bestaande regelingen zoals de Bbz-regeling (Bijstand voor zelfstandigen), mits deze op korte termijn kan uitkeren. De

Opmerking [PvdB4]: Moet er echt in. Harde eis van Kunstenbond en Creatieve Coalitie. Past ook in de motie en de notie dat 60% zzp is in de sector. Twee-sporen dus. Heb ik de minister ook horen zeggen. Het fonds moet niet alleen gericht zijn op hulp via instellingen en organisaties.

omvang van het fonds is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de crisis ~~en zou geen plafond moeten kennen~~. Naast het compenseren van gemaakte kosten en gederfde inkomsten (voor de periode dat evenementen en voorstellingen verplicht zijn afgelast, maar ook voor de 'herstelperiode' daarna) is een vorm van overbruggingsfinanciering nodig en lastenverlichting vanaf het moment dat het herstel in de sector inzet.

Opmerking [PvdB5]: Ik zou niet om een blanco cheque vragen. Is ook niet nodig.

Versoepelen subsidiecriteria en bevoorschotting

Naast het Noodfonds zijn aanvullende maatregelen nodig. Specifiek moet in de culturele sector worden gekeken naar versoepeling van de prestatiecriteria voor projecten en culturele subsidies. Door de noodzakelijke crisismaatregelen valt immers de mogelijkheid deels weg om bepaalde prestaties nog te leveren. Het verzoek is dat het Rijk dit voor de BIS en de Rijksfondsen snel gaat regelen. Bovendien kan de minister van OCW het initiatief nemen om ook de andere overheden en de private fondsen te verzoeken gepaste maatregelen te nemen voor wat betreft te hanteren criteria. Dat is nodig, want de provinciale en gemeentelijke overheden spelen in de sector een belangrijke rol en zullen een bijdrage moeten leveren aan het opvangen van de schade.

Overige te nemen maatregelen moeten verder doordacht worden en hangen ook mede af van uitkomsten van inventarisaties en van het verloop van de crisis.

Uitvoering Voorstel is het Noodfonds voor de culturele en creatieve sector op afstand van de overheid te zetten en deze taak te beleggen bij een op te richten rechtspersoon. Deze kan voor de uitvoering gebruik maken van de beschikbare expertise en ondersteuning die er is in de sector, in het bijzonder bij de Rijksfondsen. Het Noodfonds wordt aangestuurd door een kleine commissie van deskundigen met grote kennis en ervaring in de sector, die in nauwe samenspraak met de beroepsverenigingen en brancheorganisaties toeziet op de uitvoering en verantwoording. Een snelle aankondiging van dit fonds en inrichting van een contactpunt kan veel zorgen in de sector wegnemen.

Opmerking [PvdB6]: Willen we deze uitvoering nog steeds zo nu we de opstelling van de minister kennen.

Opmerking [PvdB7]: Taak voor de taskforce?

Er is een taskforce opgericht die de omvang van de schade en de toekenningssystematiek van een Noodfonds gaat uitwerken. Vertrekpunt voor de taskforce is het basisprincipe dat het fonds **naast directe hulp aan zzp'ers aanvult** waar inkomsten wegvallen, zodat de keten kan blijven functioneren en alle toeleveranciers en uitvoerders/kunstenaars gecompenseerd kunnen worden op dezelfde wijze als waarop ze zouden worden betaald in een normale **situatie**.²

Opmerking [PvdB8]: Cruciaal, zie vorige opmerking, deze zin komt eerder voor.

Opmerking [PvdB9]: Dacht net dat document al klaar was na pagina 2.

Een aantal uitgangspunten voor de taskforce:

- **Een direct loket voor de vele zelfstandig werkende professionals in de kunsten en de creatieve industrie.**

Het aantal verkochte tickets van podia en festivals en een inschatting van nog te verwachten kaartverkoop en andere inkomsten (zoals horeca), zijn via de culturele instellingen goed in beeld te brengen en daarmee dus ook de gedeelde inkomsten van zowel podia en **theaters** als **producenten**, impresario's en bemiddelaars, bespelers, zzp'ers en flexwerkers, inclusief de aan die instellingen verbonden horeca. Tot deze categorie behoren ook de instellingen die zelf produceren en presenteren.

- Voor musea en presentatie-instellingen is op basis van ervaringscijfers ook een **realistische** inschatting te maken.
- Veel bureaus in de creatieve industrie moeten hun werkzaamheden staken en bij zzp'ers zoals fotografen worden opdrachten per direct stopgezet. Via de Federatie Creatieve Industrie en anderen wordt een inventarisatie gemaakt.
- Voor de amateurkunst en cultuureducatie wordt met behulp van LKCA en KNMO een inventarisatie gemaakt en nagedacht over een systematiek van toekenning.
- De internationale presentaties van Nederlandse kunstenaars, gezelschappen en bedrijven in de creatieve sector die wegvallen worden in kaart gebracht met steun van DutchCulture. Ook de stilgevallen lopende internationale samenwerkingsverbanden worden in kaart gebracht. Hierbij dient ook de rol van de provincies en de gemeentes te worden betrokken.
- De compensatie die plaatsvindt door toekenning van WTV (werktijdverkorting) wordt verrekend zodat de correcte schade kan worden vastgesteld.
- Juridische en fiscale implicaties van de voorgestelde systematiek dienen per omgaande te worden onderzocht.
- Loyaliteits-initiatieven om makers en instellingen te ondersteunen zoals bijvoorbeeld de oproep om al aangeschafte maar niet gebruikte tickets te doneren, zijn sympathiek maar ruimschoots ontoereikend.

Tot slot

Uitgangspunt van dit pleidooi is 'generiek waar het kan, specifiek waar nodig'. Met de menselijke maat in het achterhoofd. De culturele en creatieve sector is vanzelfsprekend bereid met zijn denk- en innovatiekracht bij te dragen aan de beperking van de gevolgen van het effect van de coronacrisis, niet allen met betrekking tot de sectoren zelf maar ook ten behoeve van andere sectoren.

2 artiesten (met verschillen tussen zelfstandigen en artiesten in dienst, oproepkrachten, internationaal/nationaal), zelfstandige professionals, flexwerkers/oproepkrachten (technici, stage, service medewerkers, horeca, schoonmaak), producenten/gezelschappen/productiehuizen/theaters/musea/culturele instellingen, ingehuurd personeel via toeleveranciers (bijvoorbeeld beveiliging, schoonmaak, horeca).

3

Doel is om de culturele en creatieve sector goed door *deze crisis* heen te loodsen, zodat de sector *maximale veerkracht kan tonen (bij 'structureel beter' heb ik wel bedenkingen. Ligt denk ik gevoelig. In elk geval bij de vrije producenten. Men probeert te overleven in de realisatie dat er slachtoffers gaan vallen, dus of structureel beter gaat lukken..)* en haar belangrijke maatschappelijke en economische rol in de *haarvaten van de samenleving is verankerd*.

Initiatiefnemers van deze concepttekst waren:

NAPK Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten
Museumvereniging VVTP Vereniging Vrije Theater Producenten
VNPF Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals. VSCD
Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties Creatieve
Coalitie Kunstenbond DutchCulture Federatie Creatieve Industrie
Raad voor Cultuur KNMO muziekkoepeel voor instrumentale
amateurmuziek in Nederland Kunsten '92

Andere vertegenwoordigers uit de culturele en creatieve sector worden zoveel mogelijk betrokken. 4